

ZÁVĚR

Předmětem této práce byl popis a zhodnocení platné právní úpravy odpovědnosti dopravce a odpovědnosti zasílatele v mezinárodní přepravě zboží. V případě odpovědnosti dopravce byla pozornost věnována především oboru letecké přepravy, kde v poměrně nedávné době došlo k přijetí a vstupu v platnost nové mezinárodně unifikované úpravy (Montrealské úmluvy), v případě zasílatelství pak s ohledem na neexistenci mezinárodně unifikované úpravy zasílatelské smlouvy byla především posuzována česká právní úprava. Na základě popisu a zhodnocení platné právní úpravy bylo rovněž provedeno srovnání odpovědnostních režimů dopravce a zasílatele v předmětných vztazích.

Pro mezinárodní přepravu zboží a zasílatelství je typické, že s ohledem na přítomnost mezinárodního prvku je třeba určit právní úpravu relevantní pro tyto vztahy. Pro mezinárodní zasílatelství tuto úpravu představuje národní úprava zasílatelské smlouvy daného dotčeného státu (zpravidla obsažená v zákonném předpise, příp. v národních zasílatelských podmínkách), zatímco v případě mezinárodní přepravy se použije mezinárodně unifikovaná úprava, která v posuzovaných dopravních oborech zpravidla komplexně upravuje otázky přepravní smlouvy, včetně odpovědnosti dopravce.

Z hlediska předmětu odpovědnosti lze konstatovat, že oba odpovědnostní režimy dopravce i zasílatele sledují společný cíl, a to stanovit odpovědný subjekt za škodu vzniklou na zásilce, která má být předmětem přepravy, a rovněž za další nepřímé finanční škody vzniklé v souvislosti s přepravou

zásilky a jejím obstaráním (typicky škody způsobené zpožděním).

S ohledem na odchylné vymezení přepravní a zasílatelské smlouvy je ale tato odpovědnost dopravce a zasílatele vymezena odlišným způsobem. Zatímco v případě odpovědnosti dopravce je jeho odpovědnost stanovena v souvislosti s provedením přepravy, tj. přemístěním zásilky z místa odeslání na místo určení, odpovědnost zasílatele je stanovena v návaznosti na jeho povinnost obstarání přepravy zásilky, tj. zajistit uzavření přepravní smlouvy s dopravcem a souvisejících úkonů. Toto je třeba považovat za základní rozdíl mezi oběma odpovědnostními režimy a vždy je třeba v konkrétním případě a priori posoudit, v jakém postavení se daný subjekt nachází (tj. jedná-li jako dopravce nebo zasílatel). V tomto směru je ale třeba upozornit na skutečnost, že v určitých případech může zasílatel vstoupit do postavení dopravce, příp. jako dopravce za provedení přepravy odpovídat (tzv. samovstup a další případy).

Lze rovněž uzavřít, že ve srovnání s čistě vnitrostátními přepravou a zasílatelstvím jsou mezinárodní přepravní a zasílatelské vztahy a jejich právní úprava v řadě ohledů specifické a tato skutečnost se dlouhodobě odráží v řadě teoreticko-právních i ryze praktických zvláštností, kterými se v čistě vnitrostátních vztazích není potřeba se zabývat. V této souvislosti lze v současné době především jmenovat otázku překonání plurality mezinárodně unifikované úpravy v mezinárodní letecké přepravě zboží (tj. zda Montrealská úmluva bude v dohledné době přijata výraznou většinou mezinárodního společenství a stane se univerzální platnou právní úpravou), v případě zasílatelství pak z pohledu české

právní úpravy otázku přípustnosti limitace odpovědnosti
zasílatele či právní důsledky sjednání tzv. přejímací sazby.